

розглядається як чинник до збільшення споживання газу, зокрема російського. ФРН має намір компенсувати ці потужності за рахунок відновлюваної енергетики та розвитку маневрових генеруючих потужностей на традиційних ресурсах, зокрема вугіллі, та в перспективі – природному газі з нетрадиційних джерел [2].

ЛІТЕРАТУРА

1. *Germany – CIA – The World Factbook* <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gm.html>.
2. *Gas marketing in Europe* // *Gazprom* <http://www.gazprom.com/marketing/europe/>.
3. *Country gas profile – Germany* // *Energy Delta Institute* <http://www.energydelta.org/mainmenu/edi-intelligence-2/our-services/Country-gas-profiles/country-profilegermany>.
4. *Michael Sander. A “Strategic Relationship”? The German Policy of Energy Security within the EU and the Importance of Russia* // *Foreign Policy in Dialogue – Volume 8 – Issue 20 – 16–25*.

ОЛЕКСАНДР МІНЕНОК
Науковий керівник:
к.е.н. доцент Кривоус В. Б.

ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В ЄС – ВЕКТОРИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В РАМКАХ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

Кінець ХХ – початок ХХІ століття характеризується формуванням сучасної фази глобальної економічної системи, яка базується на новій парадигмі науково-технічного розвитку. Перехід країн – ключових інноваторів до нової моделі сучасної економіки – інноваційної системи – в умовах загострення глобальних проблем і викликів зумовлюють зміни національного економічного розвитку усіх країн світу. З огляду на зазначене, особливої актуальності набуває дослідження інноваційної складової розвитку ЄС в умовах ЗВТ+, а надто в контексті підписання Угоди про асоціацію України з ЄС, оскільки сприятиме адаптації української економіки до євростандартів.

ЄС – це могутнє інтеграційне об'єднання, яке в процесі свого розвитку досягло високого рівня політичної інтеграції, уніфікації права, економічного співробітництва, соціального забезпечення та культурного розвитку. Запровадження Рамкових програм з 1984 року дало поштовх до широкомасштабного процесу конвергенції національних науково-технічних політик в Європі. Створена усередині 1990-х років мережа інноваційних регіонів Європи започаткувала процес обміну досвідом у сфері інноваційної діяльності. Це в свою чергу сприяло зростанню конкурентоспроможності європейських регіонів в рамках реалізації інноваційних стратегій. Завершення процесів формування єдиного наукового простору в ЄС та єдиної системи управління інноваційним розвитком відбулося в 2000 році. Одночасно з цим проголошена концепція створення єдиного дослідницького простору в Європі з метою об'єднання зусиль вчених різних країн.

Згідно Лісабонської стратегії розвитку економіки ЄС, що охоплювала період з 2000 по 2010 роки, ЄС мав стати найбільш конкурентоспроможною, динамічною і наукомісткою економікою у світі, здатною на стале економічне зростання, з наявністю кращих робочих місць і великою соціальною згуртованістю [1]

У березні 2010 року прийнята в ЄС стратегія «Європа 2020», яка базується на посиленні інноваційної складової економічного розвитку. Проект «Інноваційний Союз» в рамках цієї стратегії має намір підвищити конкурентоспроможність ЄС на світовому рівні шляхом інвестування 3% від ВВП в НДДКР, що до 2020 року може створити 3,7 млн. робочих місць і збільшити річний ВВП на 795 млрд. євро до 2025 року. Проект «Інноваційний Союз» містить 34 ініціативи. [2] Фінансування цього проекту здійснюється у рамках спеціального фінансового інструменту «Горизонт 2020». Його бюджет становить

понад 700 млрд. євро, з яких на зміцнення позицій ЄС в галузі науки та фінансування Європейської дослідницької ради передбачено 24,3 млрд. євро, 17 млрд. євро – на зміцнення позицій ЄС в галузі промислових інновацій, розширення доступу до фінансування інноваційних проектів, фінансування малих та середніх інноваційних компаній, особливо в галузях перспективних технологій, таких як мікро- та нанотехнології, біотехнології, сучасні матеріали; на проблеми зміни клімату, розвиток екологічно чистого транспорту, відновлюваних джерел енергії, продовольчої безпеки, охорони здоров'я та проблеми старіння населення заплановано 31 млрд. євро. [3]

Сприяння передовому розвитку освіти та науки в ЄС, пріоритетне фінансування інноваційних проектів, просування моделі Європейського інституту інновацій та технологій, розширення доступу до фінансування інноваційних компаній, створення єдиного ринку інновацій на теренах Європи сприяє поширенню позитивних ефектів інновацій на всій території ЄС. Разом з тим, за рівнем економічного та інноваційного розвитку серед країн-членів ЄС спостерігається значна диференціація (табл. 1).

Таблиця 1

Дивергенція країн ЄС за темпами інноваційного розвитку [4]

Група	Приріст за 2008–2012 рр.	Країни-лідери за зростанням	Країни з помірними темпами зростання	Країни з низькими темпами зростання
Інноваційні лідери	1,8%	Данія (2,7%)	Фінляндія (1,9%) Німеччина (1,8%)	Швеція (0,6%)
Інноваційні послідовники	1,9%	Естонія (7,1%) Словенія (4,1%)	Нідерланди (2,7%) Франція (1,8%) Великобританія (1,2%) Бельгія (1,1%) Люксембург (0,7%) Австрія (0,7%) Ірландія (0,7%)	Кіпр (-0,7%)
Помірні інноватори	2,1%	Литва (5,0%)	Мальта (3,3%) Словаччина (3,3%) Італія (2,7%) Чехія (2,6%) Португалія (1,7%) Угорщина (1,4%) Іспанія (0,9%)	Греція (-1,7%)
Слабкі інноватори	1,7%	Латвія (4,4%)	Румунія (1,2%) Болгарія (0,6%)	Польща (0,4%)

Країни-лідери за зростанням (табл. 1) стали основними продуцентами високотехнологічних виробів і наукомісткої продукції та сконцентрували практично всі інноваційні галузі. Вони формують центри базових та проривних технологій. Водночас помірні та слабкі інноватори лише імітують інноваційні процеси в ЄС та через запозичення нових технологій досягають певних успіхів в інноваційному розвитку. Разом з тим, в рамках ЄС країни-аутсайтери мають можливість за рахунок скорочення інноваційних циклів досягнути певних результатів економічного зростання та стати привабливими для іноземних інвесторів, залучити науковців з інших країн з метою створення ними проривних технологій та забезпечення конкурентоспроможності як на ринку ЄС, так і світових ринках.

Таким чином, щоб адаптуватись до вимог Угоди про асоціацію з ЄС, Україні необхідно:

- глибоко і всеосяжно вивчити досвід ЄС у сфері інноваційного розвитку;
- створити фонди для акумулювання коштів на розвиток нових технологій в різних сферах виробництва та послуг;
- активізувати роботу із формування інноваційної системи в Україні, максимально наблизивши її до країн-членів ЄС;

- сформувати власний кадровий потенціал у сфері науки, техніки та бізнес-структур для забезпечення інноваційних трансформацій у державі;
- за рахунок скорочення інноваційних циклів досягнути певних результатів економічного зростання держави та привабливості для іноземних інвесторів;
- залучити іноземних науковців з метою створення ними проривних технологій для забезпечення конкурентоспроможності України на міжнародних ринках.

ЛІТЕРАТУРА

1. *The Lisbon strategy 2000–2010: an analysis and evaluation of the methods used and results achieved* (Режим доступу: <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201107/20110718ATT24270/20110718ATT24270EN.pdf>).

2. Офіційний портал проекту «Інноваційний Союз» (Режим доступу: <http://ec.europa.eu/research/innovation-union/indexen.cfm>).

3. Офіційний портал фонду «Горизонт 2020» (Режим доступу: <http://ec.europa.eu/research/horizon2020/indexen.cfm>).

4. *Innovation union score board 2013* (Режим доступу: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/ius-2013en.pdf>).

МИРОСЛАВА НАПРИКЛАД

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Уніят А. В.

АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЛІТАКОБУДУВАННЯ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ТА В УКРАЇНІ

Забезпечення конкурентоспроможності економіки країни на світовому ринку залежить, в першу чергу, від розвитку глобальних, високотехнологічних галузей. Саме вони є ареною боротьби підприємств різних країн, де конкуренція ведеться засобами, що істотно впливають на економічне процвітання країн.

Для забезпечення конкурентної стійкості своїх позицій на світовому ринку країни в останні роки чимало зробили на шляхах структурної консолідації і міжнародної інтеграції національної авіапромисловості, підвищення технологічного рівня проектування і виробництва літаків, надання активної фінансової підтримки авіабудівникам. Відбулися послідовні реструктуризація і злиття компаній – авіавиробників в США і Західній Європі [1].

Авіаційна промисловість, орієнтуючись на наукову базу і висококваліфіковані кадри, отримала розвиток лише в економічно розвинених країнах (рис. 1). Найбільшими виробниками авіаційної техніки є США (Х'юстон, Сієтл, Атланта, Нью-Йорк), Росія, Франція (Париж і Тулуза), Німеччина (Штутгарт і Мюнхен), Великобританія (Лондон) і Італія (Турін).

Авіаційна промисловість є самою швидкозростаючою підгалуззю транспортного машинобудування. Проте навіть найбільші європейські виробники не можуть поки конкурувати з американськими корпораціями. Головними країнами експортерами продукції авіаційної промисловості в Європі є Франція (19,0%), Німеччина (15,5%), Іспанія (2,3%), Італія (2,9%), Швейцарія (1,6%). Значний показник в Ізраїлі (0,9%), Росії (0,7%) та Нідерландах (0,8%).

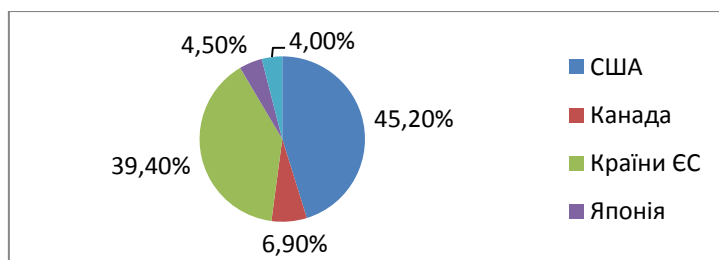


Рис.1. Географічна структура світового ринку авіабудування